

Polnyegāan sebedielāño mañ hā Timote-i Nelmuoyamma

Timote to waa Girękiyieño, aa u nyu-i Yuifucięjo. Nyujo naa hūu Yesu maama-i. Timote-i baa Pol ba kaañ da ba-naa Lisire (Pəpuər. 16.1-3). Ku huoñgu yaa nuɔ-i Timotej juɔ ce Pol namaacencerōjo tuɔ wuɔra baa-yo niliein̄a-na. Huoñgu nañgu juɔ hi, Pol wuɔ kar-o j̄ina Efesi u duɔ kāyā Diilonj-dūñ-baamba-i ba suɔ tigiima (1.3). U nyegāan sebebaa-ba hāi hā-yo a dii sirēn̄a yuɔ ku maacemma-na.

Dielā-wuoñgo yaa daayo-i. U gbuɔya-yuɔ wuɔ nuɔmba namba dii ta ba guɔl Diilonj-dūñ-baamba gbeini-i wuɔ miwañañ daayo bimbinni saa fa, wuɔ cadiile saa bi fa, aa niiwuoni nanni saa bi tiraa fa wuoma-i. Pol yañ aa tagaaya pigāan Timote-i wuɔ Diilonj uñ hielaa nimañ hiere ni faa (sap. 1 baa 4).

U bi tagaaya pigāan-yo Diilonj-dūñ-baamban gbiɛ ba ta ba cārā Diilonj-o-i dumaa, aa yaataam̄ba-i baa ba huoñ-baamban gbiɛ ba waa dumaa (sap. 2-3).

Timotej saaya u bel nuɔmba-i dumaa Diilonj-dūñgu-na a saanu baa ba sinni-i, Pol waan̄ ku yaa-i perien̄ aa dii nelma u tūnni-na (sap. 5-6).

Jaaluñgu

¹ Muɔ Pol, muɔm̄ei nyegāan sebe daayo-i. Yesu-Kirsa *pəpuərbiloñ muɔ ḥaa i koñkortien̄o-i Diilonj uñ'a ma ce dumaa baa in̄ haa i nañga-i Yesu-Kirsa mañ nuɔ-i. ² Mi nyegāan-yo da mi hā Timote nuɔn̄ei. Diilonj-hūmelle-na, nii dii m̄ei fereñ bieñ

nu. I To-i Diiloņo-i, baa Itieņo-i Yesu-Kirsa-i, ba ce hujarre niē aa kāyā-niē aa fē η huōņga-i.

Nelpirataamba kūņgu-i

³ Mi tamma-na da mi kā Maseduəni-i-na, mii naa hi dii sirēiņa niē wuə η tīena Efesi-i-na η yiera bamaļ waaļ Diiloņ-nelma-i baa coima-i. ⁴ Waļ baa-ba wuə ba hiel ba naņga bīncuəŋ-nelsəsəmma-na baa huolunŋ-maama-i, ma jo baa ijiesəsənni. Ma sa kāyā nēlie suə Diiloņ-huōņga-i. Da η haa η naņga-i Diiloņo-na, ku yaa η ta η suə u huōņga-i. ⁵ Kumanj cieš miē η ce-ma dumaaļo-na, mi taara Diiloņ-dūŋ-baamba-i hiere ba ta ba dēl nuəmba-i baa huōņga diei, ba waa nelfafaamba, aa ba haa ba naņga Diiloņo-na ku haama. ⁶ Banamba yaan̄ daama-i hiere aa bie nelsəsəmma ta ba waļ. Ba haaraa hūmelle-na. ⁷ Ba cieš ba fere *ānjīnamma pigāataamba, a ne da banj nyaarāā mamaļ nuč-i ta ba waļ-ma, bafamba fere-i ba sa suə ma yuŋgu-i.

Anjīnamma ānfaaņo-i

⁸ I suyaā wuə da η wuə *ānjīnamma-i maļ saaya ma wuə dumaa, ma faa. ⁹ Aa i saaya i suə wuə Diiloņo saa jīna ānjīnamma-i nelviiŋ maa-na, u jīena-meī nelbabalaan̄ maa-na. Ba yaa haba-i? Ba yaa bubəlaamba-i, baa yaagbārāamba-i, baa āmbabalmanciraamba-i, baa bamaļ sa kāaļ Diiloņo-i, baa bamaļ bīlenaaļ u yerre-i, baa bamaļ kuəŋ ba tobaa-ba-i sisə ba nyubaa-ba-i, baa nelkuraamba namba-i, ¹⁰ baa bamaļ cieļ bīnjosīnni-i, baa bēmba maļ cieļ ba-naa, baa bamaļ suoraan̄ pērtēbaa-ba-i, baa coikartaamba-i,

baa bamañ hielaañ ba nieña-i Diiloñ-na coima-na. Bamañ sa wuoyaan̄ ba saanu baa ninsōñ-i hi-ere, āñjīnamma jīen̄a bafamba maama yaa nuñ-i. **11** Ban̄ hāa-mi *Neldədəlma mañ wuñ mi wañ-ma, ninsōñ daayo da ma yaa nuñ-i. Neldədəl daama piiye Diiloñ yuntesinniñ-maama baa u fafaan̄-maama.

Pol pā Kirsa-i jaaluñgu

12 Mi jaal Itien̄o-i Yesu-Kirsa-i, u haa u nañga miε aa hiel-mi kāyā-miε mi ta mi cāa-yo, **13** η siε suø wuñ dīelūñ-i-na mi taa mi bīena u yerre-i aa ta mi ce karaañgu baa u baamba-i. Mi huñga taa ka doñ ka cor. Nga u yañ aa ce hujarre miε wuñ min̄'a mi saa hūñ Yesu maama-i, mi sa suø ku yuñgu. **14** Itien̄o Yesu-Kirsa ciε baa-mi cor. U ciε mi haa mi nañga yuñaa tirañce mi ta mi dəl-o. **15** Nel daama-i nuharun̄gu si dii-mei: Yesu-Kirsa juø hīema-na duø ji kor āmbabalmanciraamba. A ne da muñmei ba yuntieñ muñño-i. **16** Nga u ciε hujarre āmbabalmancerøñ muñ mi temma-na duø pigāñ u hōhīnañga-i. U ciε kufangu-i duø dii siriñja nuñmba-na ba da ba hūñ u maama-i a da cicēlma mañ sa tīeñ dede-i. **17** Yaañ i tie gbēlieñ Diiloñ-i aa i tie tuəlnu-yuñ. Uu dii gbula, u sa ji kā terieñgu. Molon̄ yufelle siε gbāa haa-yuñ. U yaa u diei-i Diiloñ-i. Ma ciε.

18-19 Mi biε, mi ka hā-ni maacemma a saa baa Diiloñ uñ η naa ce ba wañ mamañ η kūñgu-na cor. Ban̄ waañ mamañ, da ma tīenu-niε, η ka tīe Diiloñ-hūmelle-na aa gbāa ce maacenfafamma baa huñga diei. Banamba suyaa kumañ sa dəlaanuñ Diiloñ-i aa cor ta ba ce-ku. A ce dumaaño-na ba

Diiłoñ-hūmelleñ-kūñgu kūñna. ²⁰ Imene nuñgu dii kutaamba-na baa Alęsändire-i hiere. Mi nyaa-ba hā *Sitāni baa-ba, ku yaa ba ka yan Diiłoñjo yerre bieñamma-i.

2

Diilocáralle faa

¹ Miñ taarañ kumañ dīelā-kūñgu-i Diiłoñ-dūñ-baañ mie i wulaa, mi taara i tie jaal Diiłoñjo-i aa tie cārā-yuə i hā nuəmba-i hiere. ² Na ta na cārā-yuə na hā fōngđtaamba-i baa yuntaamba-i hiere, kumañ ka ce i kūñma fę, i waa i fereñ nuɔ tie cāa Diiłoñjo-i aa tie ce kuuviiñgu. ³ Da na ta na jaal-o aa ta na cārā-yuə na hā nuəmba-i hiere, ku yaa faa aa tiraña ta ku dəlnu i koñkortieñjo-i Diiłoñjo-i. ⁴ Diiłoñjo taara nelbiliemba-i hiere ba kor aa suɔ ninsongo-i. ⁵ Na saa da! Diiłoñjo dii u diei yon, aa koñkortieñjo diei dii nelbiliemba həlma-na baa-yo. Koñkortieñjo fanjo-i nelbiloñjo. U yaa Yesu-Kirsa-i. ⁶ Diiłoñ uñ ña naa dii huəñgu mañ duɔ kor nelbiliemba-i ba āmbabalma-na kuñ juɔ hi, u yaa pāa u fere a sāa ba yunni-i. U cię ku yaa-i a pigāñ wuə Diiłoñjo taara u kor nelbiliemba-i hiere. ⁷ Ku'i cię na da Diiłoñjo cię-mi u nelwarañ muɔ, aa bi ce-mi Yesu *poñpuərbiləñ muɔ, mi ta mi wan Yesu maama-i *nięraamba həlma-na, ba da ba nu ninsongo-i aa hūñ-yo. Mi sa kar mi huɔyasañga, mi wan ninsongo yaa-i.

⁸ Terieñgu fañgu-na, mi taara bibemba ta ba cārā Diiłoñjo-i terni-na hiere. Aa da ba'a ba cārā-yuə, ba cārā-yuə baa həfafañga; ba baa cārā-yuə baa hədulle, ba baa bi cārā-yuə baa berru ba həmmuna.

⁹ Mi bi taara caamba ta ba suɔ ba fereŋ diiyamma. Ba baa yan bisinni ta yaŋga bei; ba yan ni gbẽ baa-ba. Ba baa ta ba dii gbeibuɔ ba yukuɔsinni migāmma-na, baa niibilenni-na, baa kompammu-na. ¹⁰ Ba yan aa ba ta ba kuye ãnfafamma cemma yaa-i. Cieŋo man wuɔ fuɔ kāalā Diilonjo-i u saaya u tuɔ ce ku yaa-i. ¹¹ Aa da ba ta ba wan Diilonj-nelma-i baa-ba, ba saaya ba flinaj aa hiire ba fere ta ba nu. ¹² Mi sa taara cieŋo sire yiɛra wuɔ u wan Diilonj-nelma, u saa bi saaya u waa bibiɛŋo yuŋ-nu, u par flinamma yon. ¹³ Yuŋ haku-i nuɔ-i mi ta mi wan mafamma-i? Mi nie da Diilonjo maa bibiɛŋo yaa igēna aa suɔ ji ma cieŋo-i. ¹⁴ Aa *Sitāni saa gbāa tāal bibiɛŋo-i, u tāalāa cieŋo yaa-i u cāl Diilonjo-i. ¹⁵ Nga cieŋo man duɔ hūu Yesu maama-i, aa wuɔ Diilonj-hūmelle-i fafamma, aa nelnyulmu waa-yuɔ, u horre ka kor-o.

3

Yaatesinniŋ saaya ni da dumaa Diilonj-dūŋgu-na

¹ Uman duɔ tuɔ taara yaatesinni-i Diilonj-dūŋgu-na, kutieno taara maacenfafamma; nuharunju si dii-mei. ² Diilonj-dūŋ-baamba yaatieno-i, cālmuɔ saa saaya u da-yuɔ, u saaya u waa cieŋo diei tieŋo, u saaya u tuɔ suɔ u fereŋ belma, u saaya u waa nelnurāŋo, u saaya u waa nelfefeiŋo aa tuɔ siɛ u har niraamba-i. U saaya u gbāa tuɔ kalaŋ nuɔmba-i Diilonj-nelma-i. ³ U saa saaya u waa konyorɔŋo, u saa saaya u waa hōdororŋo, u saa bi saaya u waa berkartieno, n̄ga u saaya u waa hīɛhīentieno, u saa saaya u yan gbeinj-maama ta yaŋga yuɔ. ⁴ U saaya u suɔ fuɔ fereŋ dumelleŋ-baamba nuolamma a ce u

bisālmba ta ba nu u nuŋgu-i aa ta ba kāŋ-yo wēima-na hiere. ⁵ Neliējo maŋ sie gbāa nuola u dumellen-baamba-ifafamma u ce nię gbāa bel Diiloŋ-dūŋbaamba-ifafamma? ⁶ Yaatieno saa saaya u waa nelfeleŋo Diiloŋ-hūmelle-na. Duə waa nelfeleŋo, bombolma gbāa cēruənu-yuə. A ce dumaaŋo-na, mamaŋ daa *Sitāni-i ma ka da-yo. ⁷ Ku bi saaya u yefafalle waa puoŋ-nuɔmba nunni-na, ku yaa ba się ji dii ba yaanġa-i yuə a ce Sitāni da mumbelmu yuə.

Diiloŋ-dūŋgu maacenciraamba maama

⁸ Kuuduəŋgu yaa baa Diiloŋ-dūŋgu maacenci-raamba-i, ba ciluə saaya u vii aa ba baa waa huhurmantaamba. Ba saa saaya ba yaŋ kolma ta yaanġa bεi, aa ba baa taara huhurmaŋ-gbeŋa-i. ⁹ Diiloŋ uŋ pigāŋ-ye ninsoŋo maŋ u hūmelle-na, ba się-yo aa ba bel-o baa huəŋga diei. ¹⁰ Da na'a na hā uman Diiloŋ-dūŋgu maacemma-i, na saaya na ne kutieŋo ciluə-i igēna. Da na da u faa, na suə na hā-yo baa-ma. ¹¹ Caamba* maŋ cięŋ maacenduəma famma-i ba saaya ba bi vii, ba saa saaya ba waa yebiɛnataamba. Ba saaya ba ta ba suə ba fereŋ belma aa yaŋ huhurma-i wēima-na hiere.

¹² Diiloŋ-dūŋgu maacencerōjo saaya u waa cięŋo diei tieŋo. U saaya u tuə suə u dumellen-baamba nuolamma. ¹³ Diiloŋ-dūŋgu maacencerōjo maŋ cięŋ u maacemma-ifafamma, nuɔmba b̄i u yefafalle aa u da holle u piiye uŋ haa u naŋga-i Yesu-Kirsa-i-na mamaŋ nuɔ-i.

* **3:11** Girɛkimma-na terieŋ daaku gbāa bi nu nuŋ daama-i: «Ba caamba ciluə saaya u vii...»

Diiļoļ uŋ puuriyiye nelma maŋ pigāaŋ-ye

¹⁴ Timote, Diiļoļ duɔ siɛ, ku siɛ da huəŋgu mi ka kā ka ne-ni. Nga mi nyegčen sebe daayo-i da mi hā-ni, ¹⁵ wuɔ da ŋ saa ji ta ŋ da-mi, u kāyā-nie ŋ suɔ ŋ fereŋ belma Diiļoļ-dūŋ-baamba həlma-na, ŋ suɔ ŋ fereŋ belma Cicēlmantieno baamba həlma-na. Ba yaa ninsoŋo tuole-i ¹⁶ Coima saa fa, Diiļoļ uŋ pigāaŋ-ye nelma maŋ Yesu-Kirsa kūŋgu-na ma temma si dii.

Wuɔ *Kirsa juɔ nelbiloļ temma i ji da-yo.

*Diiļoļ-Yalle cie i suɔ wuɔ nelviijo.

*Dērpəpuərbiemba daa-yo.

Ba waaŋ u maama-i baa niɛraamba-i nileiŋa-na
hiere.

Ba hūyāa u maama-i terni-na hiere.

Aa Diiļoļo biyaa-yo ka jīna u caaŋ-nu.

4

Bilaŋ na fere coikartaamba-na

¹ *Diiļoļ-Yalle waaŋ-ma gbar-ma wuɔ miwaanjo tīmmaŋ-huəŋgu-na, banamba ka cīina Yesu-i aa cu coikartaanŋ huoļ-nu ta ba nu Sitāni-nelma. ² Ba ka yaŋ huhurmantaamba famba tāal-ba pira-bei.

³ Ba wuɔra ba piiye wuɔ ãnsorre saa saaya di ce, aa cira niiwuoni nanni dii ni saa saaya wuoma. Nga ŋ saaya ŋ suɔ wuɔ niiwuoni fanni-i Diiļoļo hielaa-ni hā bamaŋ hūyāa u maama-i aa ta ba suɔ ninsoŋo-i wuɔ ba ta ba jaal-o aa ta ba wuo-ni.

⁴ Diiļoļ uŋ hielaa nimaŋ hiere ni faa. I saa saaya i cīina kuuwuonju naŋgu wuɔ ku saa fa. Nga da ŋ'a ŋ wuo kumaŋ, ŋ saaya ŋ jaal Diiļoļo-i ku maama-na. ⁵ Ku yuŋgu yaa daaku: Diiļoļ-nelma-i baa u cārāmma yaa migāaŋ niiwuoni-i hiere.

6 Da η ta η piiye nel daama-i η pigāaŋ tobimba-i, η ka ce maacembilofefeiŋ nuo Yesu-Kirsa suoŋgu-na. Ku yaa ka pigāaŋ wuo η filāa Diilonj-hūmelle-na aa η kalaan̄ hūmefafalle-i hi η fuoŋgu-i. **7** Nelma maŋ sa kāaŋ hūmeduɔle baa miɛ Diilonj-hūmelle-i, baa yan̄ ma ta ma suur η tūnni-na. Ta η kuye Diilonj-kūŋgu yaa-i. **8** Da η ta η kuye ponsaaŋgu maŋ firiinuŋ η kūŋma-i, ku faa, ηga ku sa fa weima bøi. A ne da da η ta η kuye Diilonj-kūŋgu-i ku fa nyuŋgo ku maama-i aa tiraα fa bisiŋ ku maama-i hā-ni. **9** Nel daama-i nuharun̄gu si diimei, nuəmba-i hiere ba saaya ba hūu-ma. **10** In̄ haa i naŋga Cicēlmantieno-na, ku'i cie i tie ce maacemma-i aa vaa i fere vaan̄ daama temma-i. U yaa nelbiliemba-i hiere ba koŋkortieŋo-i, ku huraa bamaŋ hūyāa u maama-i. **11** Niŋ saaya η ta η waŋ mamaŋ baa-ba ma yaa mafamma-i.

12 Baa yan̄ molo dii u yaŋga-i niɛ wuo bisālāaŋ nuo. Diilonj-dūŋ-baamba saaya ba ta ba ne nuənei aa ta ba ce. A ce dumaaŋo-na, η nuŋ-āndaaŋgu saaya ku ta ku fa baa η ciluɔ-i hiere. Ν saaya η ta η døl nuəmba-i hiere aa η haa η naŋga-i Diilonjo-na ku haama. Cālmuɔ saa saaya u da-niɛ. **13** Vaa η fere η ta η kalaŋ Diilonj-nelma-i baa nuəmba-i aa η ta η firnu-meи η cie mi jomma-i. **14** Diilonj uŋ puəraa ba waŋ mamaŋ η kūŋgu-na aa yaataamba haa ba nammu-i niɛ aa cārā Diilonjo hā-ni fōŋgūo maŋ, baa hūu-yo η nanna. **15** Miŋ waan̄ mamaŋ baa-ni hiere, bel-ma nammu hai aa η ta η ce-ma maŋ saaya ma ce dumaa, ku yaa nuəmba ka suɔ wuo Diilonj-maacemma wuo η wulaa. **16** Suo η fereŋ belma, aa niŋ waŋ Diilonj-nelma maŋ, η ta η ne-ma

torro. Vaa η fεrε baa ma cemma-i, ku yaa η ka kor η fεrε aa bi kor bamaŋ ka nu-ma η wulaa.

5

Timoteŋ saaya u bel Diiloŋ-dūŋ-baamba-i dumaa

¹ Bincɔinjø maŋ duɔ cāl, piiye baa-yo da yambaa ηaa η tohoiŋjø η dii-yo hūmelle-na. Da ku waa naacoloŋjø, piiye baa-yo ηaa cɛduəŋ-bieŋ namaŋ.
² Da ku waa cabincɔinjø, η piiye baa-yo ηaa η nyu, aa da ku waa cabisälāŋjø, η piiye baa-yo ηaa η tū; baa huəŋga diei.

Bikulcaambaj saaya ba bel dumaa

³ Bikulcaamba maŋ taamba sī-bεi koikoi, bel-bafafamma. ⁴ Nga bisālŋ da ba waa baa umaj, sisɔ u hāayēlm̥ba, ba yaa saaya ba yiera baa ba dūŋmaama-i a pigāŋ wuɔ ba kāalā Diiloŋo-i ninsoŋo. Da ba yiera baa-ma dumaaŋjø-na, ba bincuəmbaj cie kumaj hā-ba, ba suu ku səlaaŋgu yaa dumaaŋjø-na. Diiloŋo taara ku yaa-i.

⁵ Da η nu wuɔ bikulcieŋjø-i, u yaa umaj tieŋjø sīyuɔ. Fuɔ temma-i u haa u naŋga-i Diiloŋo yaa nuɔ-i, u cārā u yaa-i bāaŋgu-i baa isuuŋgu-i wuɔ u kāyāyuɔ. ⁶ A ne da bikulcieŋjø maŋ cieŋ u bāaŋgu-i, u ne colcol ηga u kuu, u Diiloŋ-hūmelleŋ-huəŋga kuu aa yanj-yo. ⁷ N saaya η ta η titirre nel daama yaa baa-ba, ku yaa ba siɛ ji ce cāl.

⁸ Umaŋ duɔ u sa ne u huram̥ba-ifafamma, ku huraa fuɔ fεrεŋ dūŋ-baamba-na, kutieŋjø hilaa Diiloŋ-hūmelle huorj-nu. Bamaŋ sa suyaan Diiloŋo-i ba bɔyaa-yuɔ.

⁹ Bikulcaamba maŋ naa vii baa ba bɔlbaa-ba-i aa ba bieŋja yu bieŋ komuəŋa sa-a-sieŋ, na saaya na

biε bafamba yireinjaa yaa-i ta na kāyā-bεi. **10** Da na'a na kāyā umaj, u yefafalle saaya di waa nuombaa nunni-na, u saaya u suə u bisālmba nuolamma, u saaya u tuə ce niraamba nersinni-i fafamma, u saaya u tuə saara Diilonj-dūnj-baamba gbeini-i*, u saaya u tuə kāyā sūntaamba-i aa bi tuə ce ānfafamma-i ma sinni-na hiere.

11 Bikulcaamba maŋ saa vāa yogo, baa dii ba nuŋgu-i kāyāmma-na. Da ŋ dii-ku, békūŋ da ku ji muonu ba yunni-i, ba ka ciel *Kirsa maama-i jīna kōtuŋgu aa ta ba taara ba soŋ. **12** A ce dumaaŋo-na ban pāa nudieŋgu maŋ baa Kirsa-i, ba ka guəla-kuə a taara weima hā ba fεrε. **13** A naara kufanŋgu-i, da na biε-ba ta na kāyā-bεi, ba ka ce yentaamba ta ba wuɔra ba biŋ nuŋ-dumieŋ-na, ba nunni ka ta ni ko-ba, ba ka ta ba dii ba nunni-i nelma maŋ saa hi-ba. **14** Terieŋgu fanŋgu-na, mεi taara bikulcabisālmba bir soŋ a hoŋ bisālmba aa yiera terduoŋ-nu ta ba ce ba dūnj-huɔya-maacemma-i, ku yaa i bigāarāamba sie da nuŋgu yīε. **15** Kumanj ciε mi ta mi waŋ mafamma-i, bikulcaamba namba naana hūmelle-i tī aa cu *Sitāni huoŋ-nu.

16 Ciɛŋo maŋ duə hūu Yesu maama-i aa bikulcaamba waa u dūnj-baamba-na, u'i saaya u tuə kāyā-bεi aa yanj Diilonj-dūnj-baamba ta ba kāyā bamanj taamba sī-bεi.

Diilonj-dūnj-baamba yaataamban saaya ba bel du-maa

17-18 Diilonj-nelma ciɛra wuɔ: «Niiŋ duə tuə tuo dimma-i, ŋ saa saaya ŋ vaa u nuŋgu-i» aa tiraa cira:

* **5:10** *Yuifubaa-ba jārā ba niraamba-i dumei. Nieŋ Like 7.44.

«Maacembiloŋo saaya baa u maacemma sullu-i».† Terienju faŋgu-na, Diilonj-dūŋ-baamba yaataamba maŋ ciŋŋ ba maacemma-ifafamma, na saaya na ta na bi ne ba yaan-nafafamma; ku huraa bamanj vaa ba fere baa Diilonj-nelma wamma-i.

19 Da ba ta ba cäl yaatienjo-i baa mamaŋ, aa siertaamba saa yu ba hāi sisə ba siɛi, baa hūu-ma. **20** Umaŋ duɔ cäl, waŋ baa-yo banamba yufelle-na, ku yaa bafamba ka kāalā.

21 Jande, ne Diilonjo-i baa Yesu-Kirsa-i baa *dørpəpuɔrbiemba-i aa ŋ ce nel daama-i ŋaa miŋ waanŋ-ma baa-ni dumaa. Baa ta ŋ ce ciɛluo. **22** Da ŋ'a ŋ sa suɔ umajku kaala, baatugol ŋ haa ŋ nammu-i u yuŋgu-na ŋ cārā Diilonjo-i ŋ hā-yo wuɔ u tuɔ ce maacemma Diilonj-dūŋgu-na. Baa yanŋ banamba ji celieŋ-ni baa ba balaanŋu-i. Baa yanŋ cālmuo daniɛ.

23 N kusūŋguŋ ŋ'a ku sa dɔl-ni, baa ta ŋ nyəŋ hūŋkolŋo-i yoŋ, ta ŋ nyəŋ duvɛŋŋo-i tɛntɛŋ.

24 Nuɔmba naŋ cālmuo dii u sa fuo; a ne da banamba dii ba tʃena ba ãndaanŋgu-na aa suɔ da ba cālmuo-i. **25** Anfafamma sa bi fuo dumei. Halle da ku fiɛ vaaya niɛ niɛ, ma ji hel.

6

Koraambaj saaya ba waa dumaa baa ba yuntaamba-i

1 Koraamba saaya ba ta ba kāŋ ba yuntaamba-ifafamma, ku yaa molo siɛ da b̄iɛna Diilonjo yerre-i aa bi b̄iɛna i hūmelle diele-i. **2** Koraamba maŋ ba

† **5:17-18** Niɛŋ Anjlnamma tiyemmaŋ-sɛbe-i-na (Deutéronome) 25.4 baa Kor. d̄lɛ. 9.9; Matie 10.10; Like 10.7.

yuntaamba hūyāa Yesu maama-i, ba baa yagar ba nunni-i wuə ba natobimba. Ba saaya ba suə wuə ba yuntaamba hūyāa Yesu maama-i aa ba maama bi dəlnu Diilonjo-i. Terieŋgu fangu-na, ba saaya ba firnu ba həmmu-i ta ba ce maacemma-ifafamma ba hā-ba. Niŋ saaya ŋ ta ŋ warj mamaŋ baa nuəmba-i ma yaa mafamma-i.

Pol diyaa nelma Timote tūnni-na

³ Umaŋ duə yaŋ Itienjo-i Yesu-Kirsa nelman-kerre-i aa tuə warj u deŋ maama baa nuəmba-i, umaj duə haar Diilonj-hūmelle-na, ⁴ kutienjo ce bombolma. U sa suə kuyuŋgu, aa nuharuŋgu'i dəlaanuŋ-yuə baa āndapirre aa tiraat tuə ce bərru nelsəsəmma-na. Ku yaa juŋj baa nenemuŋgu-i, baa cəcəgəluə-i, baa tuosinni-i, baa ānjəgəbabalamma-i, ⁵ baa āndapirre-i bamanj sa jəgaanj kā yaaŋ-na ba həlma-na. Ba ciinaana ninsoŋo-i aa bir ta ba ne wuə sī Diilonj-hūmelle-i gbeitaara-hūmelle.

⁶ Coima saa fa, da ŋ haa ŋ naŋga-i Diilonjo-na, weisinni nanni saa maar nifanni-i, ŋga ŋ saaya ŋ waa neliŋ nuəni maj sa nienuŋ molon bɪŋkūŋgu. ⁷ N saa da, i juŋ miwaanjo-na baa i nieŋa ndii, i ka bi bir baa i nieŋa ndii. ⁸ Kumanj gbāaŋ, diɛ tie da i nuŋ-juuru-i baa kompammu-i i hī, nifanni ka saanu baa-ye.

⁹ Bamanj kuuŋ gbeinjä huoŋ-nu, *Sitāni hi ba yaa-i u dii-ba u juəŋo-na. U gbu-ba baa bafamba ferenj yufienj-niini yaa-i u bel-ba. A ne da yuŋgu si dii-nie, ni kəsuəŋ-ba yoŋ. ¹⁰ N saa da, gbeinj da a ta a dəlnu-nie a cor, ku yaa diyaanj-niŋ āmbabalma

sinni-na hiere. Gbeinj-maama taa yaanja banambana a ce ba nanna Diilonj-hūmelle-i, a ce dumaañona muliema si dii bei dei. ¹¹ Nga nuo niŋ yen Diilonj-wuoŋ nuo, baa dii ŋ gboluoŋgu maacemba-balaj daama-na. Ta ŋ kuye viisinniŋ-kūŋgu-i, baa nelnyulmuŋ-kūŋgu-i aa ŋ haa ŋ naŋga-i Diilonjo-na. Ta ŋ hīrā ŋ kūma-i aa ŋ ta ŋ ce nuomba-i hīehīe. ¹² Vaa ŋ fere Diilonj-hūmelle-na. Baa yan Diilonj-nelle korra-nie. Diilonjo jəguəŋ-ni baa difande maama yaa-i ku'i ciɛ u bi-ni ce-ni u wuoŋ-nuo. N̄ waan difande maama yaa-ifafamma nuomba yufelle-na ku belle-na.

¹³ Fiɛfiɛ-i-na, mi ka piiye baa-ni Diilonjo maŋ hāaŋ nelbiliemba-i baa bimbaamba-i cicɛlma-i u nu, aa Yesu-Kirsa maŋ waan ninsoŋo-i baa *P̄se-Pilati-i u bi nu. ¹⁴ Niŋ nuo nelma maŋ, ce-ma maŋ saaya ma ce dumaa, baa yan cālmuo da-nie, baa yan ba da āntāalāmma haa-nie a ji hi Itienjo-i Yesu-Kirsa jomma-i. ¹⁵ Diilo fuo fere yaa diyaa yiŋgu fanju-i.

U yaa u diei Itienjo-i;

ānfafamma-i hiere ma tieŋo-i.

U yaa jāmatigibaa-ba-i hiere ba Jāmatigi-i,
aa bi waa yuntaamba-i hiere ba Yuntieŋo-i.

¹⁶ Fuo yaa sa kuun u diei yonj.

Cecerma maŋ dii u terienju-na
molo siɛ gbāa piɛ ma caaŋ-nu.

Molo saa da u yufelle dede
aa molo siɛ bi gbāa da u yufelle.

Yuntesinni-i baa fōŋgōtesinni gbīɛ baa u yaa-i
kudei.

Ma ciɛ.

Bījkūntaamba maama

¹⁷ Waŋ baa bamaŋ bījkūntaamba-i wuɔ ba yan bombolma-i, aa ba baa haa ba naŋga ba nagāŋ-niini-na; ni gbāa bīena aa yan̄-ba. Ba yan̄ aa ba haa ba naŋga-i Diilon̄-na. Bījkūŋgu bījkūŋgu, u yaa firiinu u huŋŋga-i hā-ye baa-ku bāmbāale i tie ce i bāŋgu-i. ¹⁸ Waŋ baa-ba wuɔ ba ta ba ce kuufafaango. Ba yan̄ ba ãnfafamma maara. Ba ta ba ce sāmma aa ba yan̄ ba nammu ta mu fara fiɛfie. ¹⁹ Da ba ta ba ce mafamma-i, kuu dii ηaa ba tiera munterfafamu-na ba jīna da ba gbāa ji da cicēlma maŋ sa tīεŋ dede-i.

Andaperieŋgu

²⁰ Timote, Diilon̄ uŋ hāa-ni nelma maŋ, belma nammu hāi. Andasəsənni maŋ sa kāaŋ hūmeduøle baa miɛ Diilon̄-hūmelle-i, hiel η naŋga niɛ. Bamaŋ karaaŋ coima-i wuɔ bafamba suɔ yieŋgu, baŋ fanuŋ ba-naa nelma maŋ nuɔ-i, baa dii η nuŋgu-i mei. ²¹ Ba daa niɛ sī ba suɔ yieŋgu, a ce dumaaŋo-na, ba naana Diilon̄-hūmelle-i.

Diilo kāyā-nɛi.

**Diilon-nelma Tobisifenni
New Testament in Cerma (UV:cme:Cerma)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cerma

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cerma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
ff6ceee3-e395-5530-a5c5-85fce8e77c3d